



VIBORG
KOMMUNE

Analyse af arbejdsmarkedet, uddannelsesniveau og uddannelsesaktivitet i Viborg Kommune



Baggrund

Som en konsekvens af Lov om den kommunale ungeindsats til unge under 25 år, er der pr. 1. august 2019 indført et nyt lovkrav om, at kommunalbestyrelsen en gang årligt fastsætter: *"[...] måltal for søgningen til ungdomsuddannelserne for kommunens 9. og 10.-klasseelever. Måltallene fordeles på erhvervsuddannelserne og de gymnasiale uddannelser. Ligger kommunalbestyrelsens aktuelle søgetal til erhvervsuddannelserne på under 10 pct., udarbejder kommunen en handlingsplan for, hvilke initiativer der skal iværksættes for at øge søgningen til erhvervsuddannelserne. De aktuelle søgetal offentliggøres på kommunens hjemmeside sammenholdt med måltallet, jf. stk. 1."* jf. lov 547 af 5. maj 2019.

Børne- og Undervisningsministeriet angiver, at målsætningen for søgningen til erhvervsuddannelserne er en national og landsdækkende målsætning, og at søgningen til ungdomsuddannelserne er forskellig fra kommune til kommune. I nogle kommuner søger under 5 procent af en årgang ind på en erhvervsuddannelse efter 9. eller 10. klasse. I andre kommuner er det næsten 40 procent.

Ministeriet påpeger, at det, som har betydning for elevernes valg, for eksempel er, om de bor i en by- eller landkommune, det socioøkonomiske indeks for kommunen og antallet af erhvervsskoler og gymnasier samt deres beliggenhed i kommunen. Derfor har Viborg Kommunes forvaltning afdækket dette i forbindelse med fastsættelsen af de lokale måltal.

Konkret betyder det, at:

- Kommunalbestyrelsen forpligtes til at udarbejde lokale måltal for søgningen til ungdomsuddannelserne med henblik på at understøtte, at kommunen aktivt arbejder for at øge søgningen til erhvervsuddannelserne
- Måltallet og de aktuelle søgetal skal offentliggøres på kommunens hjemmeside
- Hvis de aktuelle søgetal til erhvervsuddannelserne ligger under 10 procent, skal kommunen offentliggøre en handlingsplan for, hvad kommunen vil gøre for at øge søgningen til erhvervsuddannelserne.

De nationale målsætninger på uddannelsesområdet

På landsplan er der opsat følgende målsætninger, som vedrører tallene for søgning til ungdomsuddannelserne:

- 90 pct. af de 25-årige skal have gennemført en ungdomsuddannelse i 2030
- Andelen af unge op til 25 år, som ikke har en uddannelse eller tilknytning til arbejdsmarkedet, skal være halveret i 2030 (i 2017 var 7 % uden uddannelse eller tilknytning til arbejdsmarkedet nationalt)
- Mindst 25 procent skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse i 2020 (min. 30 procent i 2025)
- Mindst 50 pct. af de 30-årige skal have afsluttet en videregående uddannelse.

Politisk behandling

Viborg Byråd godkendte på mødet den 7. oktober 2020 (sag nr. 2), at forvaltningen udarbejder en analyse af arbejdsmarkeds- og uddannelsesstrukturen i Viborg Kommune. Dette sker som et led i forberedelserne til fastsættelse af måltallene for søgningen til ungdomsuddannelserne i skoleåret 2022/2023.

Formålet med analysen er at udvide det eksisterende datagrundlag og se arbejdsmarkedets behov samt uddannelsesmønstre i et bredere perspektiv. I analysen indgår andelen af unge med mere end én ungdomsuddannelse, den reelle uddannelsesfordeling, frafald på ungdomsuddannelserne, uddannelsesstatus 3 år efter endt grundskole, udbud og efterspørgsel efter uddannelses typer/erhverv mv.

Sammenfatning

Overordnet består Viborg Kommune af et arbejdsmarked, hvor der er flest lønmodtagerarbejdspladser inden for den private sektor. Den største andel af disse arbejdspladser findes inden for handel og transport, industri, erhvervsservice samt bygge/anlæg. Derudover har Viborg Kommune en forholdsvis stor andel af lønmodtagerarbejdspladser inden for sektoren offentlig administration, undervisning og sundhed.

Udviklingen på arbejdsmarkedet i Viborg Kommune kan opsummeres i de seneste tilgængelige data fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) (Figur 1, Figur 2 og Figur 3)

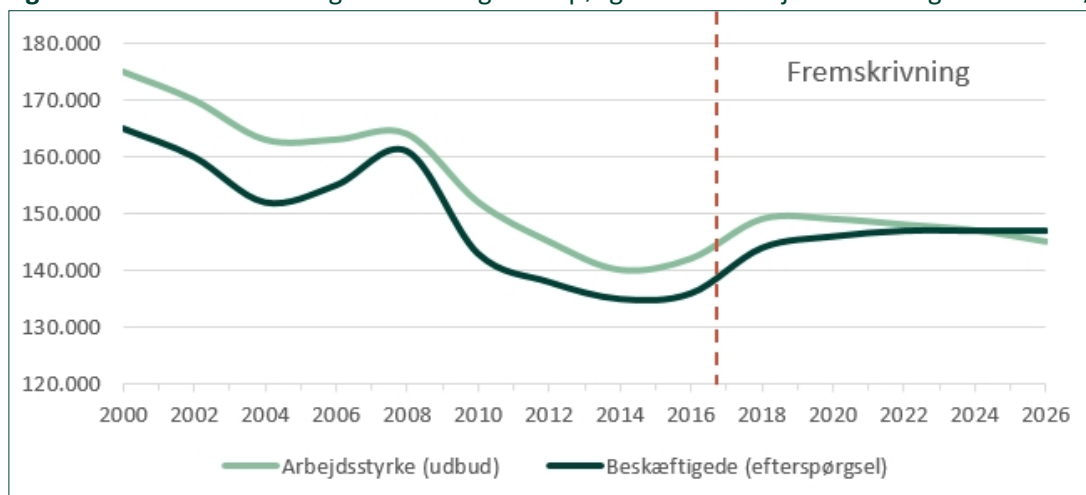
Disse viser, at der frem mod 2025 bliver en efterspørgsel i det regionale arbejdsmarkedsområde Øst på faglært og ufaglært arbejdskraft. Sidstnævnte dog i mindre grad. Frem til 2025 bliver udbuddet af arbejdsstyrken med videregående uddannelse højere end efterspørgslen.

Målt på antallet af ny-opslåede stillinger er der i Viborg Kommune aktuelt efterspørgsel på både faglært og akademisk arbejdskraft. Der vil også fremover være behov for både faglærte og akademisk arbejdskraft. På længere sigt bliver der dog mangel på faglært og ufaglært arbejdskraft.

På landsplan søgte 72 % en gymnasial uddannelse og 19,9 % en erhvervsuddannelse direkte efter grundskolen i 2020. I Viborg Kommune søgte 68,6 % en gymnasial uddannelse og 22,4 % en erhvervsuddannelse i 2020.

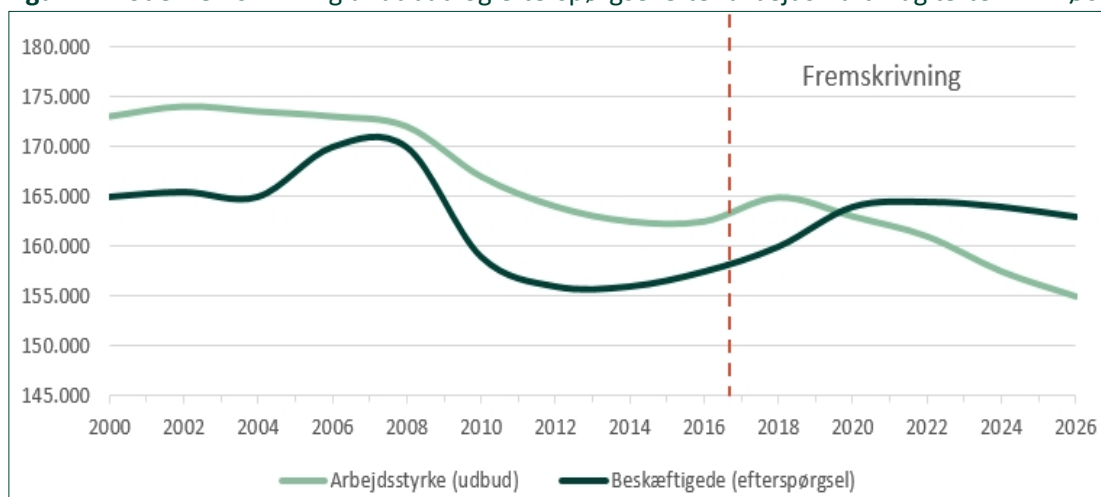
Flere opnår dog en erhvervsuddannelse senere i livsforløbet, idet der blandt arbejdsstyrken (16-64-årige) i Viborg Kommune er 38 %, der opnår en erhvervsuddannelse. Derudover har 32 % opnået en videregående uddannelse, og de resterende 30 % af arbejdsstyrken er kortuddannede.

Figur 1. Modelfremskrivning af udbud og efterspørgsel efter arbejdskraft. Ufaglærte i RAR Østjylland



Kilde: STAR; Fremskrivning; SamK-Line model

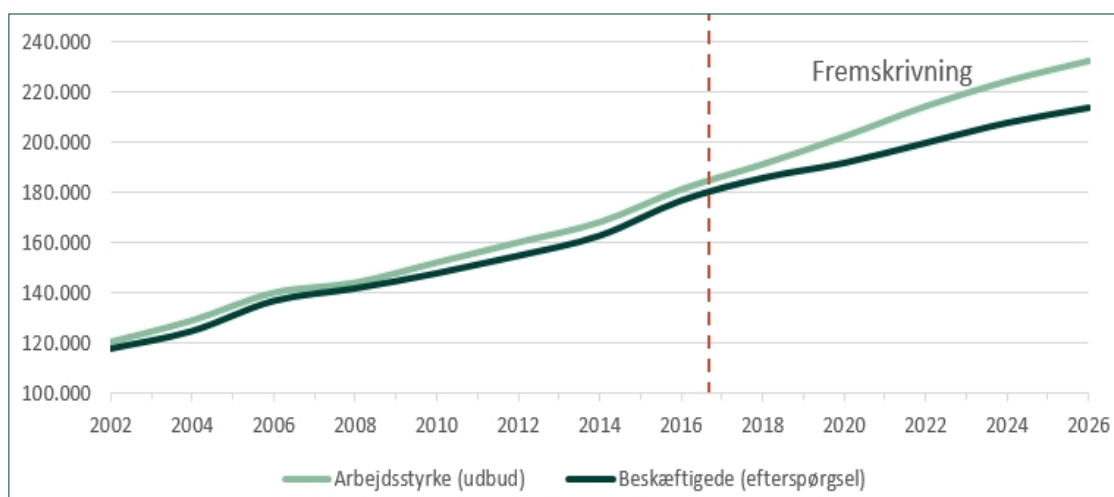
Figur 2. Modelfremskrivning af udbud og efterspørgsel efter arbejdskraft. Faglærte i RAR Østjylland



Kilde:

STAR; Fremskrivning; SamK-Line model

Figur 3. Modelfremskrivning af udbud og efterspørgsel efter arbejdskraft. Videregående (KVU, MVU og LVU) uddannede i RAR Østjylland



Kilde:

STAR; Fremskrivning; SamK-Line model

Bemærkninger til analysen

Det bør bemærkes, at de lovgivningsmæssige krav om fastsættelse af måltal for søgningen til ungdomsuddannelserne kun gælder elever, der forlader grundskolens 9. eller 10. klasse. Måltallene for søgningen til ungdomsuddannelserne handler derfor alene om afgangseleverne.

Analysen handler derfor blandt andet om søgningen umiddelbart efter 9. og 10. klasse og det aktuelle arbejdsmarked i Viborg Kommune. Der er dog også behov for at se på arbejdsmarkedets behov på længere sigt. Og her viser analysen, at flere opnår en erhvervsuddannelse senere hen i livet.

Derudover skal det bemærkes, at analysen overvejende ser på arbejdsmarkedet og uddannelsessituationen i Viborg Kommune, selvom de unge uddannes til arbejdsmarkedet i hele landet og ikke alene arbejdsmarkedet i kommunen.

I forhold til måltal for søgningen til ungdomsuddannelserne skal der sikres en balance mellem de unges uddannelsesvalg og arbejdsmarkedets behov i bredt perspektiv – både udover afgang fra grundskolen og et arbejdsmarked udover Viborg Kommune.

Arbejdsmarkedsstrukturen i Viborg Kommune

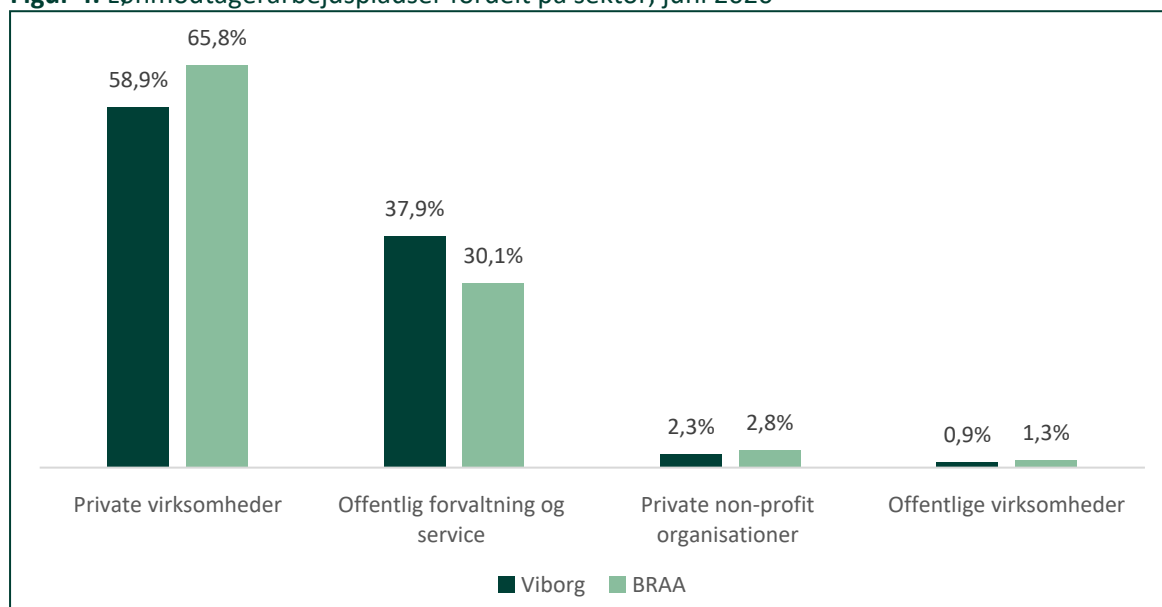
Baggrundsfakta – arbejdsmarkedet i Viborg Kommune

- Antal indbyggere (2020): 96.706
- Antal lønmodtagerarbejdspladser (juni 2020): 47.147
- Antal personer i arbejdsstyrken (juni 2020): 46.920
- Arbejdsløshedsprocent (juni 2020): 4,0 %
 - Svarende til 5.361 fuldtidspersoner på midlertidig offentlig forsørgelse og 6.629 på permanent offentlig forsørgelse
- Viborg Kommune er Danmarks 9. største målt på indbyggertal
- Viborg Kommune er 1.409 km² og dermed geografisk landets næststørste
- 43 % af Viborg Kommunes indbyggere er bosat i Viborg by

Sektor- og branchefordeling

Figur 4 viser lønmodtagerarbejdspladser i Viborg Kommune og Business Region Aarhus fordelt på sektor i juni 2020.

Figur 4. Lønmodtagerarbejdspladser fordelt på sektor, juni 2020

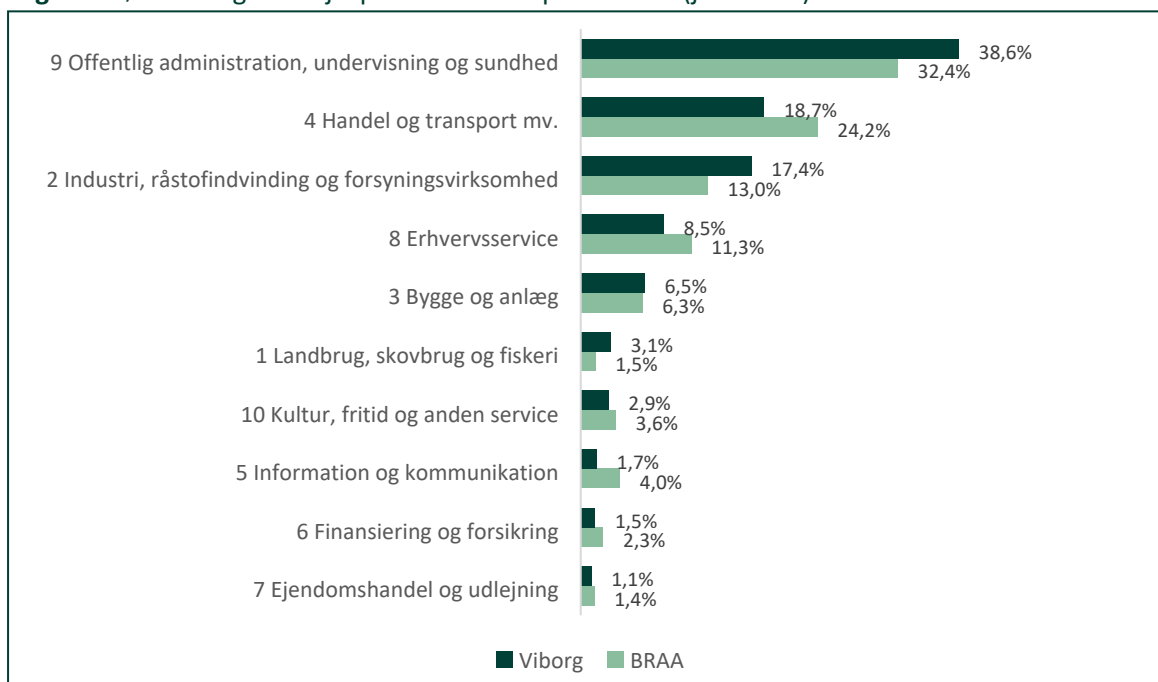


Kilde: Danmarks Statistik, RAS305

I Viborg Kommune findes lidt over halvdelen af lønmodtagerarbejdspladserne i den private sektor, hvilket er lavere end for Business Region Aarhus. Viborg Kommune har i stedet for en større andel af lønmodtagerarbejdspladser inden for offentlig forvaltning og service end Business Region Aarhus.

I alt er der 47.147 lønmodtagerarbejdspladser i Viborg Kommune, mens der er 409.512 lønmodtagerarbejdspladser inden for Business Region Aarhus (juni 2020).

Figur 5. Lønmodtagerarbejdspladser fordelt på branche (juni 2020)



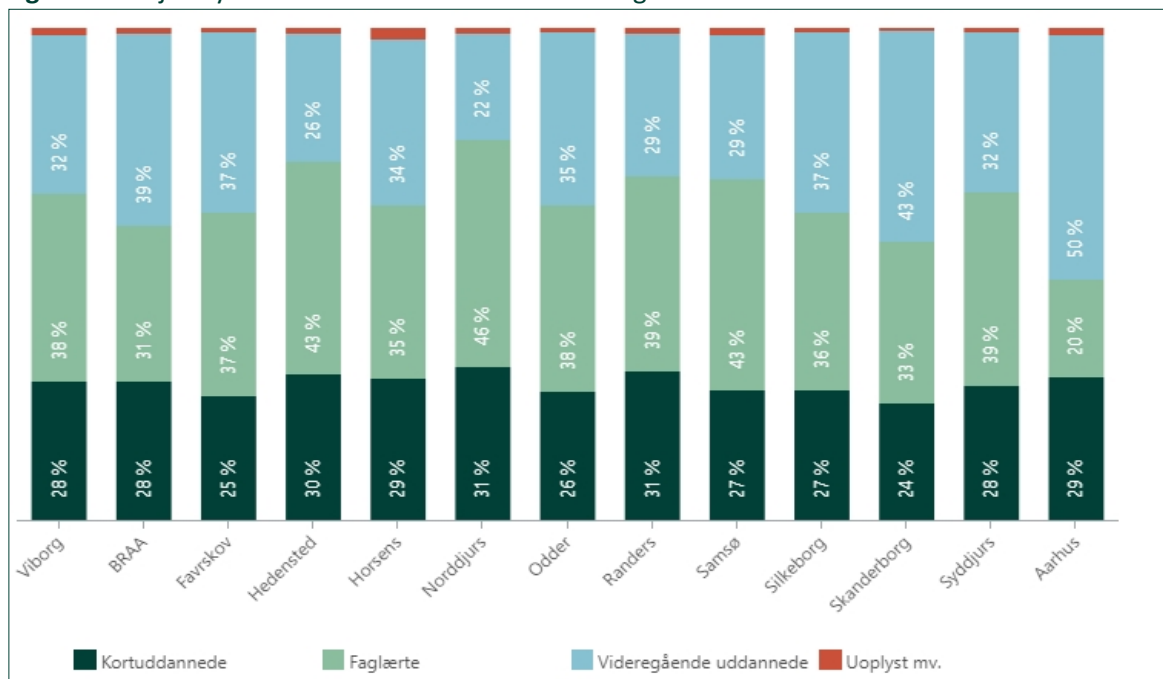
Kilde: Business Region Aarhus

Ser man på fordelingen af lønmodtagerarbejdspladserne inden for brancherne, viser Figur 55, at Viborg Kommune har den største andel af lønmodtagerarbejdspladser inden for offentlig administration, undervisning og sundhed, handel og transport samt inden for industri, råstofudvinding og forsyningsvirksomhed.

Uddannelsesniveau for arbejdsstyrken

Som det fremgår af Figur 6, består arbejdsstyrken (16-64-årige) i Viborg Kommune af flest faglærte med en andel på 38 %. Dernæst udgør personer med videregående uddannelse 32 % af arbejdsstyrken.

Figur 6. Arbejdsstyrkens uddannelsessammensætning 2018



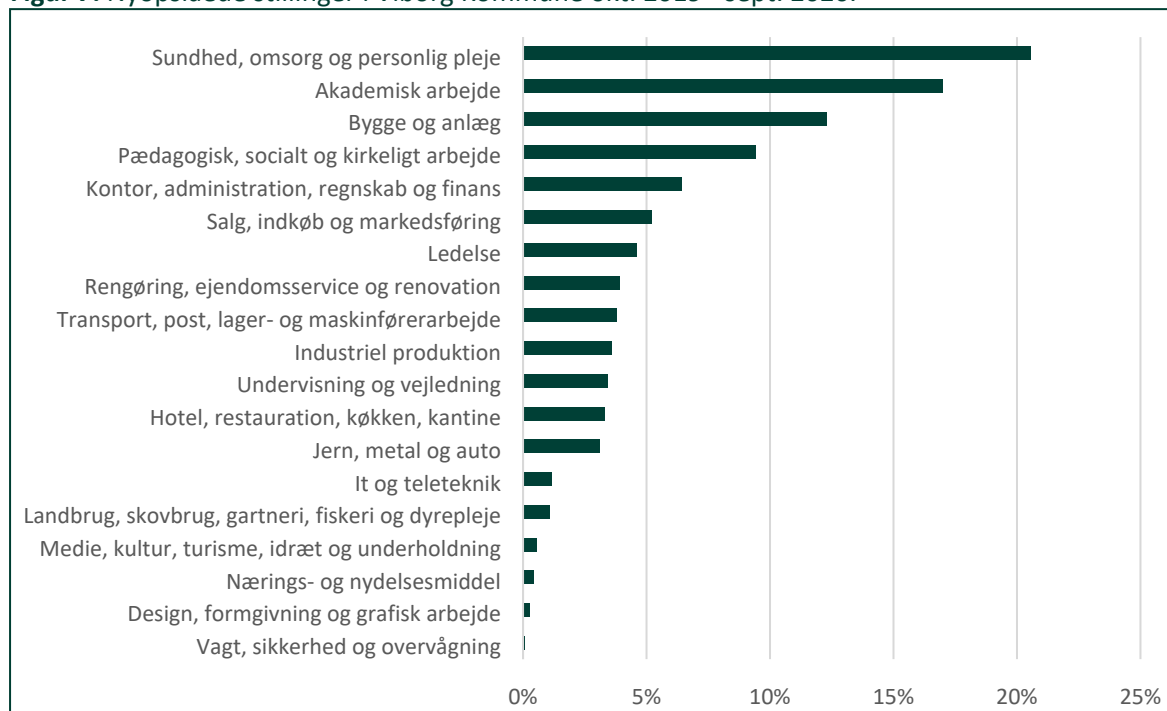
Kilde: Danmarks Statistik RAS209

Viborg Kommune har flere faglærte og færre med videregående uddannelse end en gennemsnitskommune i Business Region Aarhus. Det samme gælder for Silkeborg og Horsens kommuner, som er de kommuner, Viborg Kommune normalt sammenligner sig med.

Stillingsområder og jobmuligheder

Figur 7 viser andelen af stillingsopslag i perioden oktober 2019 - september 2020 fordelt på erhverv. Figuren giver således et billede af, hvor mange nye stillinger, der er inden for de forskellige erhverv i Viborg Kommune.

Figur 7. Nyopslåede stillinger i Viborg Kommune okt. 2019 - sept. 2020.



Kilde: AMK Midt-Nord, Jobnet.

Figuren viser, at hver 5. af de stillinger, der blev opslået på jobnet.dk i perioden, er inden for sundhed, omsorg og personlig pleje, og knap hver 6. var akademisk arbejde. Bygge/anlæg udgjorde hver 8. stillingsopslag.

Som eksempel var der i Viborg Kommune i perioden juli-september 2020 i alt 189 nyopslåede stillinger inden for sundhed, omsorg og personlig pleje, mens der inden for bygge/anlæg var 135, og inden for akademisk arbejde var 124 nyopslåede stillinger.

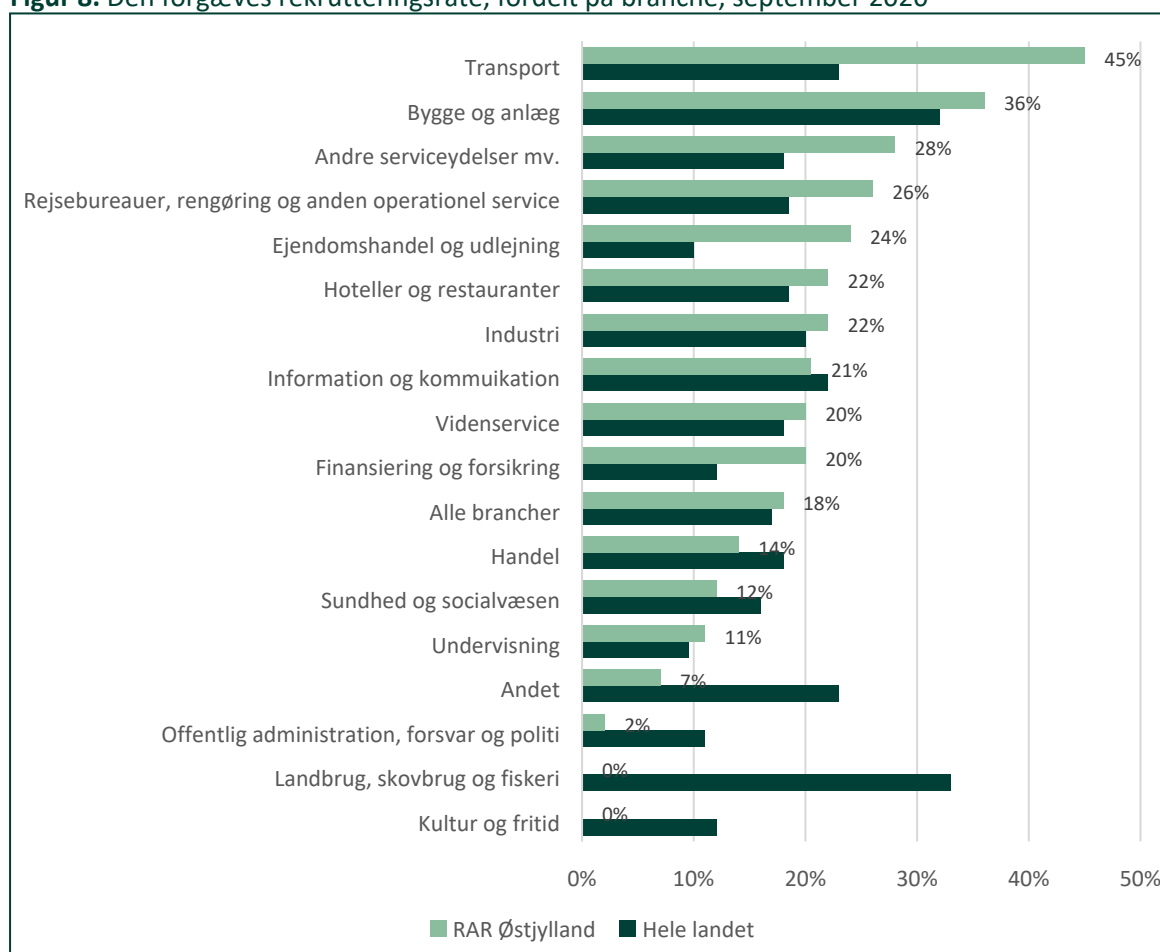
Det skal bemærkes, at antallet af nyopslåede stillinger ikke kan tages som et dækkende billede af arbejdskraftbehovet i kommunen. Der er brancher/erhverv, hvor der er kutyme for uformelle rekrutteringer, rekrutteringer via sociale medier eller anvendelse af udenlandsk arbejdskraft, hvor der ikke laves opslag. Det gælder f.eks. inden for landbrug.

Rekrutteringssituationen september 2020 Østjylland

Figur 8 viser rekrutteringssituationen i september 2020 for virksomhederne i Østjylland sammenlignet med hele landet. Rekrutteringssituationen opgøres ved at beregne den forgæves rekrutteringsrate (FRR), som er andelen af forgæves rekrutteringer ud af succesfulde og forgæves¹ rekrutteringsforsøg. FRR siger dermed ikke noget om antallet af stillinger, der er opslået, men alene noget om hvorvidt rekrutteringen er lykkedes.

Figuren viser, at i Østjylland har transportbranchen, bygge/anlæg, andre serviceydelser samt branchen rejsebureauer, rengøring og anden operationel service de største udfordringer med at rekruttere. Figuren tager ikke højde for uformel rekruttering.

Figur 8. Den forgæves rekrutteringsrate, fordelt på branche, september 2020



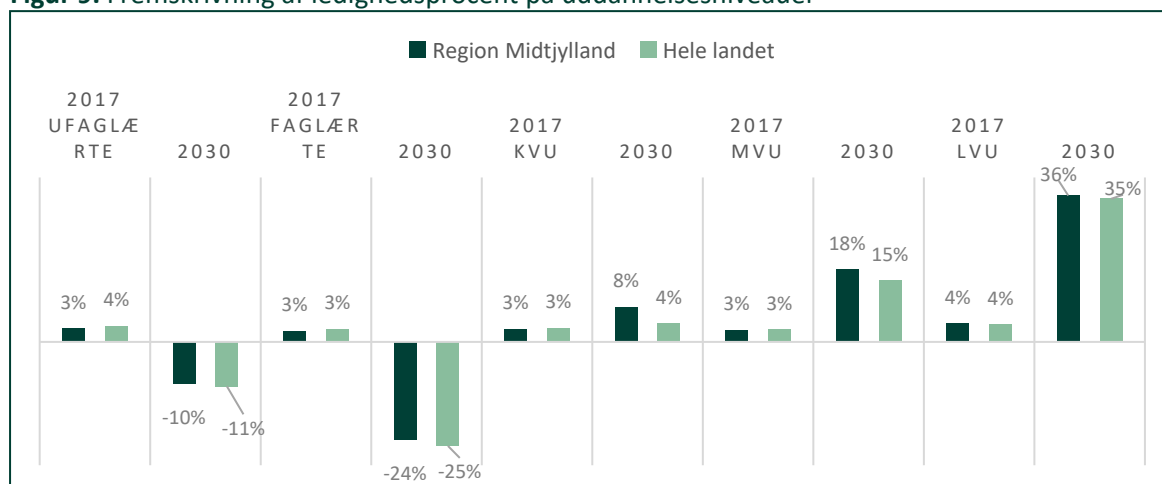
Kilde: Rekrutteringssurvey

¹ Der er tale om forgæves rekruttering, hvis virksomheden ikke får besat stillingen eller hvis stillingen er blevet besat med en medarbejder, der ikke havde de efterspurgte kvalifikationer.

Fremskrivning af udbud og efterspørgsel efter arbejdskraft

Figur 9 viser fremskrivningen af det aktuelle udbud (2017) og den fremtidige efterspørgsel (2030) på arbejdskraft. Dette måles ud fra en fremskrivning af ledighedsprocenten fordelt på uddannelsesniveauerne. Ledigheden defineres som arbejdsstyrken fratrasket beskæftigelsen.

Figur 9. Fremskrivning af ledighedsprocent på uddannelsesniveauer



Kilde: CRT, SamK-Line model

Mønsteret er det samme for Region Midtjylland som på landsplan. I 2030 vil der være mangel på faglært og ufaglært arbejdskraft. Den ufaglærte arbejdskraft vil fremover primært være efterspurgt inden for branchen handel, kontor og forretningsservice samt branchen jern og metal.

Figuren viser, at ledighedsprocenten for faglærte i Region Midtjylland i 2030 vil være på -24 %, hvilket svarer til en efterspørgsel på ca. 43.000 faglærte. Samtidigt vil der være en ledighedsprocent på 36 % for personer med lang videregående uddannelse, og dermed et overudbud svarende til ca. 48.000 personer med det uddannelsesniveau set i forhold til efterspørgslen.

Dette er dog et billede på hele regionen, og der er kommunale forskelle. Viborg Kommune har en relativt stor andel offentlige og akademiske arbejdspladser, og den fremtidige efterspørgsel skal ses i det lys.

Unge og uddannelse i Viborg Kommune

Baggrundsfakta – unge og uddannelse

- Antal indbyggere 16-29 år (2020): 15.337 (16 % af befolkningen i Viborg Kommune)
- Følgende ungdomsuddannelsesinstitutioner er beliggende i Viborg Kommune:
 - Almengymnasiale uddannelser
 - Bjerringbro Gymnasium (STX)
 - Viborg Gymnasium (STX)
 - Viborg Katedralskole (STX)
 - International uddannelse
 - Viborg Katedralskole (IB)
 - Erhvervsgymnasial uddannelse
 - Midtbyens Gymnasium (HHX og HTX)
 - Voksenuddannelse (VUC) og Hf
 - VUC & Hf (Skive/Viborg Hf & VUC)
 - Bjerringbro Gymnasium (HF)
 - Viborg Gymnasium (HF)
 - Erhvervsuddannelser (EUD) og erhvervsgymnasial uddannelse (EUX)
 - Mercantec (EUD/EUX)
 - Asmildkloster Landbrugsskole (EUD/EUX)
 - Social- og Sundhedsskolen Skive-Thisted-Viborg (EUD/EUX)
 - Midtbyens Gymnasium (EUD/EUX)
 - Media College Denmark (EUD)
 - VIA University College (EUD)

Tabel 1. Elevtal gymnasiale og erhvervsuddannelser i Viborg Kommune

Uddannelsesgruppe	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Erhvervsuddannelse	3.033	3.085	3.201	3.257	3.154	3.109	3.173	3.262
Gymnasial uddannelse	3.074	3.132	3.179	3.111	3.169	3.169	3.040	2.951
Hovedtotal	6.107	6.217	6.380	9.368	6.323	6.278	6.213	6.213

Kilde: uddannelsesstatistik.dk, 1896.aspx

Tabel 1 viser antallet af elever i alle aldre, der er indskrevet på de to ungdomsuddannelsesområder pr. 30. september et givent år. Elevtallene kan dermed også inkludere elever, der ikke har søgt en ungdomsuddannelse direkte efter grundskolen, men har valgt det senere hen. Derudover inkluderer tallene også elever, der går på en ungdomsuddannelsesinstitution i Viborg Kommune, men har bopæl i en anden kommune.

Tallene i tabellen er dermed ikke direkte sammenlignelige med søgetallene. Søgetallene viser nemlig antallet af elever med bopæl i Viborg Kommune, som efter afsluttet 9. og 10. klasse søger en ungdomsuddannelse.

Tabel 1 viser, at der i 2019 var i alt 6.213 elever på ungdomsuddannelserne i Viborg Kommune. Andelen af elever på en erhvervsuddannelse i Viborg Kommune udgør ca. 53 % af det samlede antal elever.

Tabellen viser også, at der samlet set er en ligelig fordeling af elever på de to ungdomsuddannelsesretninger uafhængigt af, hvordan søgetallene fordeler sig lige efter grundskolen.

Forældres uddannelsesbaggrund

For grundskoleeleverne i skoleåret 2019/2020 har 6 % af forældrene grundskolen som højeste uddannelsesniveau, 32 % har en erhvervsuddannelse og 49 % har en mellemlang eller lang videregående uddannelse. Dette fremgår af tabel 2.

Tabel 2. Elever i grundskolen 2019/2020 fordelt på forældres højeste fuldførte uddannelse

Forældres højeste fuldførte uddannelse	Viborg	Business Region Aarhus	Hele landet
Grundskole	6%	6%	7%
Gymnasial uddannelse	2%	2%	3%
Erhvervsuddannelse	32%	28%	30%
Korte videregående uddannelser	9%	8%	8%
Mellemlange videregående uddannelser	33%	30%	29%
Lange videregående uddannelser	16%	24%	23%
<ukendt>	1%	1%	1%
Hovedtotal	100%	100%	100%

Kilde: Uddannelsesstatistik, 1577.aspx

Den aktuelle status for søgning til ungdomsuddannelserne

Ved tilmeldingen til ungdomsuddannelserne pr. 15. marts 2020 fordelte den samlede søgning efter grundskolen sig således (opgjort på elevernes bopæl) jf. tabel 3:

- Erhvervsuddannelser: 22,4 %
- Gymnasiale uddannelser: 68,6 %
- Forberedende uddannelser: 2,1 %
- Andet: 6,9 %

Således søgte 91 % fra Viborg Kommunes 9. og 10. klasser ind på en ungdomsuddannelse ved tilmeldingen i marts 2020. Målet for den samlede søgning til ungdomsuddannelserne i 2021 er 94,1 %.

Tabel 3. Måltal og søgetal for Viborg Kommune

	Måltal 2020	Søgetal 2020	Måltal 2021	Foreløbig måltal 2022	Foreløbig måltal 2023	Nationalt mål 2025
Erhvervsuddannelser	25%	22,4%	25%	27%	28%	30%
Gymnasiale uddannelser	69%	68,6%	69%	69%	69%	
FGU og øvrige	2,6%	2,1%	2,5%	2,0%	2,0%	
Øvrigt	3,4%	6,9%	3,4%	1,5%	1,0%	
Total	100%	100%	100%	100%	100%	30%

Note: Søgetallene er målt på elevernes bopælskommune, dvs. elever bosat i Viborg Kommune.

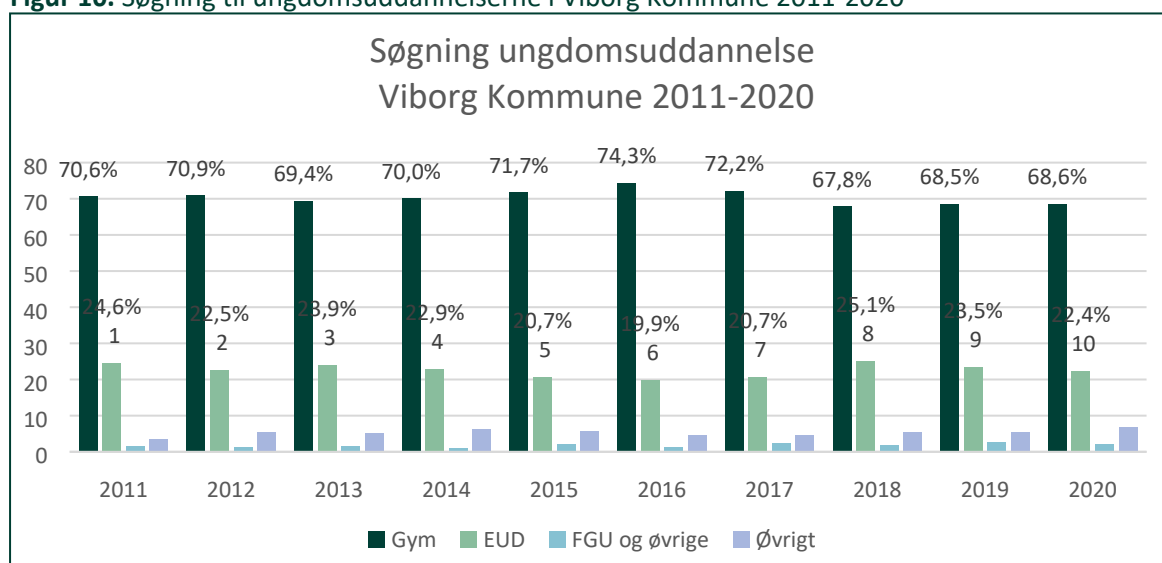
Der er ikke aktuelle opgørelser fra Undervisningsministeriet på målene for andelen uden uddannelse eller tilknytning til arbejdsmarkedet samt andelen af 30-årige med en afsluttet videregående uddannelse.

Udviklingen i søgetallene til ungdomsuddannelserne 2011-2020

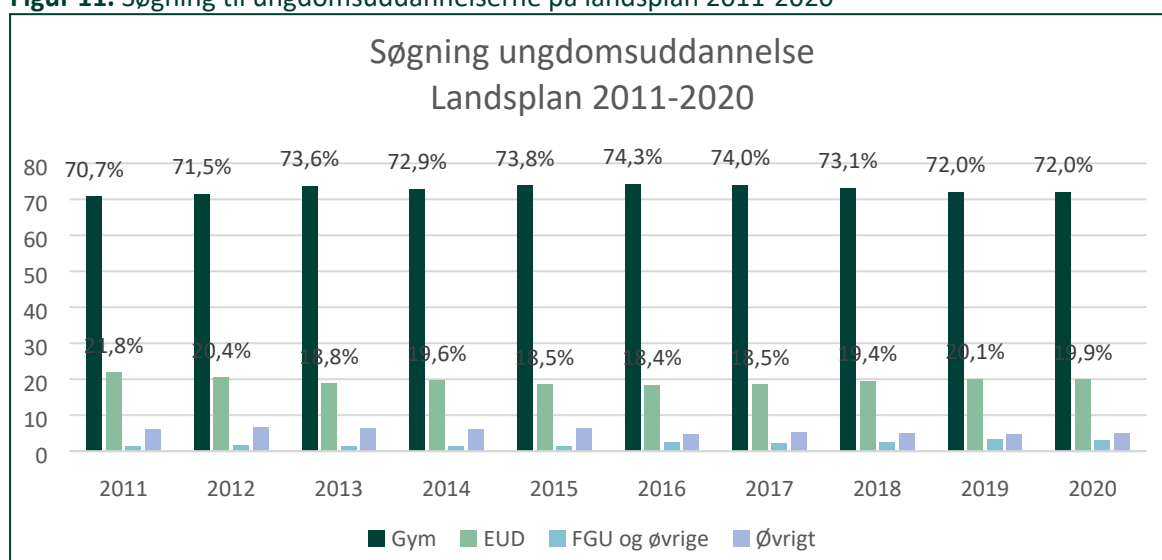
Nedenstående viser udviklingen i søgningen til ungdomsuddannelserne i perioden 2011-2020 for de elever, der forlader grundskolens 9. og 10. klasse. Udviklingen vises både lokalt i Viborg (Figur 10) og på landsplan (Figur 11).

Figurerne viser alene 9. og 10. klasse afgangselevernes valg af ungdomsuddannelse ved fristen d. 15. marts. Tallene for de efterfølgende reelle optag på ungdomsuddannelserne kan afvige, blandt andet på grund af elevernes efterfølgende optagelsesprøver på ungdomsuddannelserne i foråret/sommeren.

Figur 10. Søgning til ungdomsuddannelserne i Viborg Kommune 2011-2020



Figur 11. Søgning til ungdomsuddannelserne på landsplan 2011-2020



Figurerne viser, at Viborg Kommune gennem årene (bortset fra 2016) har haft en lavere søgning til de gymnasiale uddannelser end på landsplan. Samtidigt har Viborg Kommune haft en højere andel, der søgte en erhvervsuddannelse, end på landsplan.

Uddannelsesaktivitet og status for ungegruppen (15-29 år)

I sidste afsnit fremgik elevernes søgetal direkte efter grundskolen. I nedenstående vises uddannelsesmønstret for de 15-29-årige samt status tre år efter endt grundskole.

Tabel 4 viser den samlede uddannelsesaktivitet for de 15-29-årige i Viborg Kommune oktober 2018.

Tabel 4. Uddannelsesaktivitet i Viborg Kommune, 15-29-årige

Uddannelse	Andel
Grundskole	23%
Gymnasiale uddannelser	33%
Forberedende uddannelser	3%
Erhvervsfaglige uddannelser	24%
Korte videregående uddannelser	3%
Mellemlange videregående uddannelser	13%
Lange videregående uddannelser	1%
Total	100%

Kilde: Danmarks Statistik, UDAKT10

En del af eleverne er fortsat i gang med grundskolen og 3 % er i gang med forberedende uddannelser. Derudover er 33 % i gang på de gymnasiale uddannelser, og 24 % er i gang med erhvervsfaglige uddannelsesforløb. De resterende 17 % er i gang med videregående uddannelser.

Andelen af elever på de forskellige uddannelsesniveauer kan være under indflydelse af, hvilke uddannelsesniveauer der er udbudt i kommunen. For eksempel kan andelen på 1 % på lange videregående uddannelser skyldes, at elever, der tager disse uddannelser, i højere grad flytter til en anden kommune for at gennemføre deres lange videregående uddannelse.

Som det fremgår af Tabel 5, er der blandt eleverne på erhvervsuddannelserne i Viborg Kommune en større andel ufaglærte og faglærte (61 %) forældre end hos de gymnasiale uddannelser (33 %). Hos elever på de gymnasiale uddannelser er der en højere andel forældre med videregående uddannelser.

Blandt de unge i Viborg Kommune, som er i gang med en erhvervsuddannelse, har 13 % af forældrene en grundskole som højeste fuldførte uddannelse, og 46 % af forældrene har selv en erhvervsuddannelse som højeste uddannelse. For de elever, der er i gang med en gymnasial uddannelse, har 3 % af forældrene grundskolen som højeste fuldførte uddannelse, og 29 % af forældrene har en erhvervsuddannelse som højeste uddannelse.

Tabel 5. Unges igangværende uddannelse fordelt på forældres højeste fuldførte uddannelse, Viborg Kommune

Forældres højeste fuldførte uddannelse	Igangværende erhvervsuddannelse okt. 2019	Igangværende gymnasial uddannelse okt. 2019
Grundskole	13%	3%
Gymnasial uddannelse	2%	1%
Erhvervsuddannelse	46%	29%
Korte videregående uddannelser	10%	11%
Mellemlange videregående uddannelser	18%	34%
Lange videregående uddannelser	3%	18%
Uoplyst	8%	3%
Hovedtotal	100%	100%

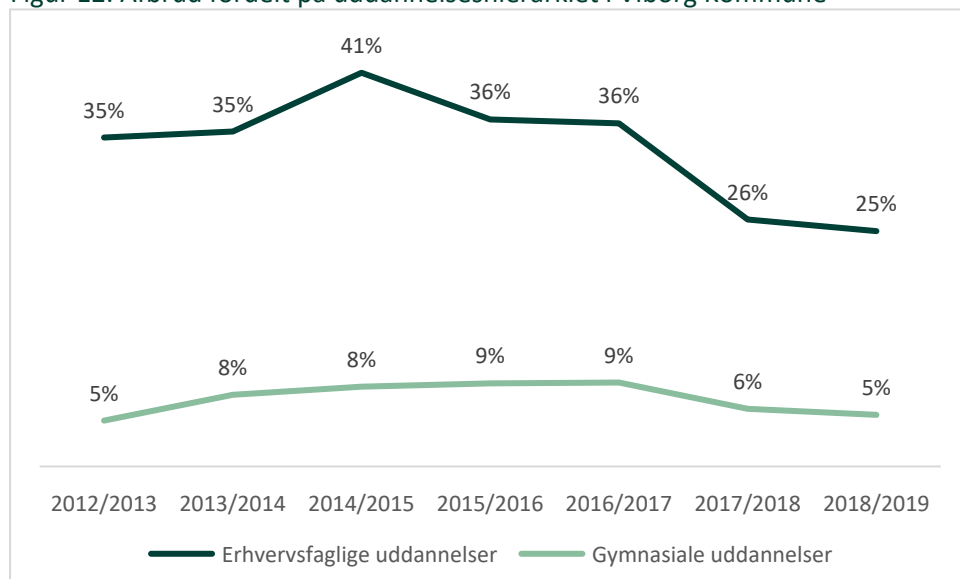
Kilde: Uddannelsesstatistik, 1852.aspx

Afbrud på ungdomsuddannelserne i Viborg Kommune

Figur 12 viser hvor stor en andel af eleverne, der har afbrudt en erhvervsuddannelse eller en gymnasial uddannelse 12 måneder efter start (tilgang²) på en ungdomsuddannelsesinstitution i Viborg Kommune.

Figuren viser et fald i afbrud over skoleårene fra 2014/2015 frem til 2018/2019. For skoleåret 2018/2019 havde de erhvervsfaglige uddannelser et afbrud på 25 % og de gymnasiale uddannelser et afbrud på 5 %, målt 12 måneder efter uddannelsesstart.

Figur 12. Afbrud fordelt på uddannelseshierarkiet i Viborg Kommune



Kilde: Uddannelsesstatistik, 1917.aspx

Der er alene målt på afbrud på de to overordnede ungdomsuddannelseshierarkier. Det vil sige, at omvalg inden for det enkelte ungdomsuddannelseshierarki og interne afbrud inden for de forskellige uddannelsesinstitutioner ikke er talt med. Der kan være store variationer i frafald på de enkelte uddannelsesinstitutioner inden for de to uddannelseshierarkier.

² Tilgangspopulationen er opgjort over et skoleår, og status 12 måneder efter opgøres ud fra tilgangstidspunktet på uddannelsen. For en elev, der fx er startet i januar, er status efter 12 måneder januar måned det efterfølgende år. Pauser på under 12 måneder accepteres, og disse elever holdes ude af statistikken.

Højeste fuldførte uddannelse og igangværende uddannelse

Tabel 6 viser den igangværende uddannelse for 15-29-årige elever med bopæl i Viborg Kommune pr. 1. oktober 2018 samt deres højst fuldførte uddannelse. Kolonnen yderst til højre viser uoplyst aktivitet³.

Tabel 6. Højeste fuldførte uddannelse og igangværende uddannelse (dobbeltdannelse)

Fuldført uddannelse	Grundskole	GYM	EUD	KVU	MVU	LVU	Uoplyst mv.
Grundskole	23,4%	32,1%	17,5%	0,2%	0,8%		26,8%
Gymnasiale uddannelser (GYM)			9,0%	6,1%	23,7%		61,2%
Erhvervsfaglige uddannelser (EUD)		0,5%	5,9%	1,5%	5,1%		87,0%
Korte videregående uddannelser (KVU)		0,2%	4,2%	0,6%	10,8%	0,2%	83,9%
Mellemlange videregående uddannelser (MVU)			1,0%	0,1%	0,2%	6,8%	91,8%
Lange videregående uddannelser (LVU)			0,2%	0,2%		5,3%	94,2%

Kilde. Danmarks Statistik, HFUDD21

Tabellen viser, at for elever med en gymnasial uddannelse som højeste fuldførte uddannelse, er 9 % på opgørelsestidspunktet i gang med en erhvervsfaglig uddannelse og ca. 30 % er i gang med videregående uddannelse.

For elever, der har afsluttet en erhvervsfaglig uddannelse som højeste niveau, er 0,5 % i gang med en gymnasial uddannelse, mens 5,9 % er i gang med en anden erhvervsfaglig uddannelse og knapt 7 % går på videregående uddannelser. Tabellen viser, at der er elever, der efter at have fuldført én ungdomsuddannelse, starter på en anden.

³ Uoplyst betyder at der ikke findes nogen uddannelsesoplysninger i elevregistret. Det kan betyde, at eleven ikke aktuelt er i gang med uddannelse og dermed kan være i arbejde, ledig, have sabbatår mv.

Opsummering

Nedenfor sammenfattes de overordnede tendenser fra de data, der er præsenteret i de to foregående afsnit.

Pointer i forhold til arbejdsmarkedsstrukturen i Viborg Kommune

Arbejdsmarkedet i Viborg Kommune er størst inden for den private sektor, hvor det primært er handel og transport, industri, erhvervsservice samt bygge/anlæg, der står for den største andel af lønmodtagerarbejdspladserne. Derudover findes knapt 40 % af lønmodtagerarbejdspladserne i Viborg Kommune inden for sektoren offentlig administration, undervisning og sundhed. Set i forhold til Business Region Aarhus har Viborg Kommune en relativ stor andel lønmodtagerarbejdspladser inden for den offentlige sektor.

Ser man på fordelingen af de opslåede stillinger, hvor der aktuelt er størst efterspørgsel på arbejdskraft, er det inden for branchen sundhed, omsorg og pleje, branchen bygge/anlæg, branchen akademisk arbejde samt branchen pædagogisk, socialt og kirkeligt arbejde. Derudover kan der være efterspørgsel på arbejdskraft, som ikke fremgår af de officielle kanaler, idet der for eksempel er tale om uformelle rekrutteringer.

Der vil fremover være en efterspørgsel på faglært arbejdskraft og i mindre omfang på ufaglært arbejdskraft (her primært inden for branchen handel, kontor og forretningsservice samt branchen jern og metal).

Målt på hele Region Midtjylland viser fremskrivningen, at der bliver et større udbud end efterspørgsel på arbejdskraft med videregående uddannelse. Det skal bemærkes, at situationen kan afvige for Viborg Kommune, der har en relativ stor andel af lønmodtagerarbejdspladser inden for den offentlige sektor, herunder også akademiske arbejdspladser.

Pointer i forhold til unge og uddannelse i Viborg Kommune

I alt var der lidt over 6.000 elever på ungdomsuddannelserne i Viborg Kommune i 2019. Lidt over halvdelen var elever på en erhvervsuddannelse.

Andelen af afbrud, målt 12 måneder efter uddannelsesstart, på ungdomsuddannelserne i Viborg Kommune er generelt faldende. I skoleåret 2018/2019 var andelen af afbrud for erhvervsuddannelserne 25 %, og for de gymnasiale uddannelser var andelen 5 %.

I Viborg Kommune i 2020 søgte flest unge en gymnasial ungdomsuddannelse direkte efter grundskolen (68,6 %), mens knap 1/4 søgte en erhvervsfaglig ungdomsuddannelse (22,4 %).

Ser man på uddannelsessammensætningen for de 25-64-årige, har 41 % i Viborg Kommune opnået en erhvervsfaglig uddannelse, mens 36 % har opnået en videregående uddannelse. Blandt de der har afsluttet en gymnasial uddannelse var knap 10 % efterfølgende i gang med en erhvervsfaglig uddannelse (2018).

Viborg Kommune har flere faglærte og færre med videregående uddannelse end en gennemsnitskommune i Business Region Aarhus. Det samme gælder for Silkeborg og Horsens kommuner, som er de kommuner, Viborg normalt sammenligner sig med.